

Anonymizované znenie

Preklad

C-552/21 – 1

Vec C-552/21

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

7. september 2021

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgericht Wiesbaden

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

31. august 2021

Žalobca:

FT

Žalovaná:

Land Hessen

6 K226/21.WI

VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN

(Správny súd Wiesbaden, Nemecko)

UZNESENIE

V konaní o žalobe vo veci správneho súdnictva, ktorú podal

FT,

[omissis]

žalobca,

[omissis]

proti

Land Hessen (spolková krajina Hessensko, Nemecko), v zastúpení: Hessischer Beauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit (splnomocnenec spolkovéj krajiny Hessensko pre ochranu údajov a slobodu informácií, Nemecko)

[omissis]

– 93.01.21:0005-rt –

žalovanej,

za účasti:

SCHUFA Holding AG, v zastúpení: predstavenstvo,

[omissis]

týkajúcej sa

predpisov o ochrane údajov

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden) – 6. senát – [omissis]

31. augusta 2021 rozhodol takto:

- I. Konanie sa prerušuje.**
- II. V konaní sa podľa článku 267 ZFEÚ predkladajú Súdnemu dvoru Európskej únie nasledujúce otázky:**

1. Má sa článok 77 ods. 1 v spojení s článkom 78 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov, ďalej len „GDPR“; Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1) chápať v tom zmysle, že záver dozorného orgánu, ktorý dozorný orgán oznámi dotknutej osobe,
 - a) má povahu rozhodnutia o petícii, v dôsledku čoho je súdne preskúmanie rozhodnutia dozorného orgánu o sťažnosti podľa článku 78 ods. 1 GDPR v zásade obmedzené na to, či sa tento orgán zaoberal sťažnosťou, či primerane preskúmal predmet sťažnosti a informoval sťažovateľa o výsledku tohto preskúmania,

alebo

 - b) sa má chápať ako rozhodnutie správneho orgánu vo veci samej, v dôsledku čoho súdne preskúmanie rozhodnutia dozorného orgánu o sťažnosti podľa článku 78 ods. 1 GDPR má za následok, že súd musí preskúmať toto rozhodnutie vo veci samej v plnom rozsahu z obsahového hľadiska, pričom v konkrétnom prípade – napríklad ak je miera voľnej úvahy obmedzená do takej miery, že je vylúčená – súd môže tiež uložiť dozornému orgánu povinnosť prijať konkrétne opatrenie v zmysle článku 58 GDPR?
2. Je uchovávanie údajov v súkromnej ekonomickej informačnej kancelárii, v prípade ktorej sa osobné údaje z verejného registra, ako sú „národné databázy“ v zmysle článku 79 ods. 4 a 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 19), uchovávali bez konkrétneho podnetu, aby bolo v prípade žiadosti možné poskytnúť informácie, v súlade s článkami 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie z 12. decembra 2007 (ďalej len „Charta“; Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 1)?
3. Sú súkromné paralelné databázy (najmä databázy informačnej kancelárie), ktoré sa zriaďujú popri štátnych databázach a v ktorých sa údaje zo štátnych databáz (v tomto prípade oznámenia o začatí insolvenčného konania) uchovávali dlhšie, než je to stanovené v úzkom rámci nariadenia (EÚ) 2015/848 v spojení s vnútroštátnym právom, v zásade prípustné, alebo vyplýva z práva na zabudnutie podľa článku 17 ods. 1 písm. d) GDPR, že tieto údaje sa majú vymazať, ak

- a) je stanovená doba spracúvania, ktorá je totožná s verejným registrom,
- alebo
- b) je stanovená doba spracúvania, ktorá prekračuje rámec lehoty spracúvania stanovenej pre verejné registre?
4. Pokiaľ článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. f) GDPR prichádza do úvahy ako jediný právny základ pre uchovávanie údajov v súkromných ekonomických informačných kanceláriách, pokiaľ ide o údaje, ktoré sa uchovávajú aj vo verejných registroch, má sa v takom prípade konštatovať, že ekonomická informačná kancelária má oprávnený záujem, už vtedy, keď táto kancelária preberá údaje z verejného zoznamu bez konkrétneho podnetu, aby tieto údaje potom boli k dispozícii v prípade žiadosti?
5. Môžu kódexy správania, ktoré dozorné orgány schválili podľa článku 40 GDPR a ktoré stanovujú lehoty na preskúmanie a vymazanie, ktoré idú nad rámec lehôt na uchovávanie údajov vo verejných registroch, vylúčiť zváženie stanovené v článku 6 ods. 1 prvom pododseku písm. f) GDPR?

Odôvodnenie:

I.

- 1 Žalobca namieta voči zápisu odpustenia dlhov v súkromnej ekonomickej informačnej kancelárii SCHUFA Holding AG, ktorá je vedľajším účastníkom konania. Žiada od žalovanej, aby zabezpečila výmaz zápisu u spoločnosti SCHUFA Holding AG, ktorý znie takto:
- 2 Informácie z verejných zoznamov.

Došlo k odpusteniu dlhov.

Táto informácia pochádza z oznámení zverejnených insolvenčnými súdmi. V súvislosti s týmto insolvenčným konaním nám bolo oznámené, že došlo k odpusteniu dlhov. Spisová značka 1IK1775-17 PLZ68159. Tento postup je vedený na insolvenčných súdoch pod touto spisovou značkou.

Dátum udalosti: 10. september 2020

- 3 Listom zo 14. decembra 2020 sa splnomocnenec žalobcu obrátil na spoločnosť SCHUFA Holding AG, ktorá je vedľajším účastníkom konania. Vyjadril nesúhlas

s uskutočňovaným spracúvaním údajov podľa článku 21 GDPR v súvislosti so zápisom odpustenia dlhov. Uviedol, že nedošlo k zváženiu záujmov podľa článku 6 ods. 1 prvej vety písm. f) GDPR. Žalobca začal vykonávať v roku 2010 samostatnú zárobkovú činnosť v oblasti finančných služieb. Na základe oneskoreného vrátenia dane a preddavkov na daň, ktoré mal potom zaplatiť, sa dostal do ťažkostí týkajúcich sa likvidity. Okrem toho došlo k dohode o zrušení s poskytovateľom finančných služieb, ktorá náhle viedla k vráteniu platieb. Žalobca nebol schopný uhradiť túto pohľadávku. Preto sa rozhodol pre začatie insolvenčného konania. Po troch rokoch dosiahol odpustenie dlhov, ktoré mu povolil insolvenčný súd. V dôsledku uchovávanía údajov u vedľajšieho účastníka konania žalobca fakticky nemôže viesť normálny život, hoci došlo k odpusteniu dlhov. Negatívny zápis ho obmedzuje nielen zo súkromného, ale aj z profesijného hľadiska. Ide o atypickú situáciu, ktorá odôvodňuje nárok na výmaz zápisu o odpustení dlhov podľa článku 17 GDPR.

- 4 SCHUFA Holding AG, ktorá je vedľajším účastníkom konania, následne žalobcovi listom z 12. januára 2021 oznámila, že zmyslom a účelom článku 21 ods. 1 GDPR nie je v konečnom dôsledku zamlčať úverovým inštitúciám informáciu, ktorá je nevyhnutná pre starostlivé overenie bonity. Aj v tomto prípade, v ktorom sa údajne vzniknutá ekonomická ujma pociťuje ako osobne závažnejšia, to nezakladá právo namietať podľa článku 21 ods. 1 GDPR. Pre úverové inštitúcie, ktoré využívajú informačný systém, je rozhodujúce, aby sa poskytovali informácie, ktoré sú spôsobilé zabezpečiť, aby veriteľ vykonal osobitné overenie bonity. SCHUFA Holding AG je len informačný zdroj, ktorý však nemusí nahradiť následnú kontrolnú povinnosť príslušnej inštitúcie a jej zmluvné rozhodnutie.
- 5 Žalobca následne listom z 10. februára 2021 adresovaným žalovanej vyjadril nesúhlas s uvedeným listom. Poukazuje na to, že po roku odpustenie dlhov už nemožno odvolať [§ 303 ods. 2 Insolvenzordnung (insolvenčný poriadok – InsO)]. Domnieva sa, že paušálne trojročné uchovávanie nie je v súlade s európskym právom. Odpustenie dlhov má umožniť dlžníkovi, aby sa opäť mohol podieľať na ekonomickom živote.
- 6 Žalovaná následne žalobcovi rozhodnutím zo 17. februára 2021 oznámila, že chápe, v akej situácii sa žalobca nachádza, avšak SCHUFA [Holding AG] môže uchovávať negatívne zápisy o odpustení dlhov dlhšie, než je obdobie oslobodenia od pohľadávky. Uviedla, že právnym základom je článok 6 ods. 1 písm. b) a f) GDPR, ako aj § 31 Bundesdatenschutzgesetz (spolkový zákon o ochrane údajov) z 30. júna 2017 (BGBl. I, s. 2097; naposledy zmenený zákonom z 23. júna 2021, BGBl. I, s. 1858; ďalej len „BDSG“). Osobné údaje, ktoré sú potrebné na overenie bonity, sa môžu uchovávať tak dlho, ako je to potrebné na účely, na ktoré boli tieto údaje uložené. Pri zisťovaní bonity je prípustné sformulovať na základe správania časti skupiny osôb hypotézy týkajúce sa správania iných osôb, ktoré tiež patria k tejto skupine osôb, ako aj stanoviť štatistickú významnosť.

- 7 Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca podaním svojho splnomocnenca z 26. februára 2021 žalobu. Žalobca tvrdí, že výroky žalovanej sa skladajú zo štandardných formulácií. Žalovaná podľa jeho názoru ako dozorný orgán nepreskúmala, či systémy vo všeobecnosti fungovali bezchybne, ani neobjasnila, či ich použitie v konkrétnom prípade spĺňa zákonné požiadavky.

II.

1. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)

- 8 Článok 7 Charty

Rešpektovanie súkromného a rodinného života

Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a komunikácie.

- 9 Článok 8 Charty

Ochrana osobných údajov

1. Každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú.
2. Tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom. Každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu.
3. Dodržiavanie týchto pravidiel podlieha kontrole nezávislého orgánu.

- 10 Článok 47 Charty

Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces

Každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.

2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 19)

11 Článok 78

Ochrana údajov

1. Na spracúvanie osobných údajov vykonávané v členských štátoch podľa tohto nariadenia sa uplatňujú vnútroštátne pravidlá, ktorými sa vykonáva smernica 95/46/ES, za predpokladu, že nejde o operácie spracúvania uvedené v článku 3 ods. 2 uvedenej smernice.

2. Na spracúvanie osobných údajov Komisiou podľa tohto nariadenia sa uplatňuje nariadenie (ES) č. 45/2001.

12 Článok 79

Povinnosti členských štátov týkajúce sa spracúvania osobných údajov v národných insolvenčných registroch

1. Každý členský štát oznámi Komisii meno fyzickej osoby alebo názov právnickej osoby, názov orgánu verejnej moci, agentúry alebo akéhokoľvek iného orgánu určeného podľa vnútroštátneho práva na vykonávanie funkcií kontrolóra v súlade s článkom 2 písm. d) smernice 95/46/ES, a to s cieľom zverejniť ho na Európskom portáli elektronickej justície.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedli technické opatrenia na zaistenie bezpečnosti osobných údajov spracúvaných v ich národných insolvenčných registroch uvedených v článku 24.

3. Členské štáty sú zodpovedné za overovanie, či kontrolór určený podľa vnútroštátneho práva v súlade s článkom 2 písm. d) smernice 95/46/ES zabezpečuje dodržiavanie zásad kvality údajov, najmä správnosť a aktualizáciu údajov uchovávaných v národných insolvenčných registroch.

4. Členské štáty sú v súlade so smernicou 95/46/ES zodpovedné za zhromažďovanie a uchovávanie údajov v národných databázach, ako aj za rozhodnutia prijaté s cieľom zabezpečiť dostupnosť týchto údajov vo vzájomne prepojených registroch, do ktorých možno nahliadať prostredníctvom Európskeho portálu elektronickej justície.

5. V rámci informácií, ktoré by sa mali poskytnúť osobám, ktorých sa údaje týkajú, aby si mohli uplatňovať svoje práva, a najmä právo na vymazanie údajov, členské štáty informujú osoby, ktorých sa údaje týkajú, o období prístupnosti stanovenom pre osobné údaje uložené v insolvenčných registroch.

3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom

pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov – GDPR) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1).

13 Článok 6 GDPR

Zákonnosť spracúvania

1. Spracúvanie je zákonné iba vtedy a iba v tom rozsahu, keď je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- a) dotknutá osoba vyjadrila súhlas so spracúvaním svojich osobných údajov na jeden alebo viaceré konkrétne účely;
- b) spracúvanie je nevyhnutné na plnenie zmluvy, ktorej zmluvnou stranou je dotknutá osoba, alebo aby sa na základe žiadosti dotknutej osoby vykonali opatrenia pred uzatvorením zmluvy;
- c) spracúvanie je nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa;
- d) spracúvanie je nevyhnutné, aby sa ochránili životne dôležité záujmy dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby;
- e) spracúvanie je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi;
- f) spracúvanie je nevyhnutné na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, s výnimkou prípadov, keď nad takýmito záujmami prevažujú záujmy alebo základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré si vyžadujú ochranu osobných údajov, najmä ak je dotknutou osobou dieťa.

Písmeno f) prvého pododseku sa nevzťahuje na spracúvanie vykonávané orgánmi verejnej moci pri výkone ich úloh.

...

14 Článok 17 GDPR

Právo na vymazanie (právo „na zabudnutie“)

1. Dotknutá osoba má tiež právo dosiahnuť u prevádzkovateľa bez zbytočného odkladu vymazanie osobných údajov, ktoré sa jej týkajú, a prevádzkovateľ je povinný bez zbytočného odkladu vymazať osobné údaje, ak je splnený niektorý z týchto dôvodov:

- a) osobné údaje už nie sú potrebné na účely, na ktoré sa získavali alebo inak spracúvali;

- b) dotknutá osoba odvolá súhlas, na základe ktorého sa spracúvanie vykonáva, podľa článku 6 ods. 1 písm. a) alebo článku 9 ods. 2 písm. a), a ak neexistuje iný právny základ pre spracúvanie;
- c) dotknutá osoba namieta voči spracúvaniu podľa článku 21 ods. 1 a neprevažujú žiadne oprávnené dôvody na spracúvanie alebo dotknutá osoba namieta voči spracúvaniu podľa článku 21 ods. 2;
- d) osobné údaje sa spracúvali nezákonne;
- e) osobné údaje musia byť vymazané, aby sa splnila zákonná povinnosť podľa práva Únie alebo práva členského štátu, ktorému prevádzkovateľ podlieha;
- f) osobné údaje sa získavali v súvislosti s ponukou služieb informačnej spoločnosti podľa článku 8 ods. 1.

2. Ak prevádzkovateľ zverejnil osobné údaje a podľa odseku 1 je povinný vymazať osobné údaje, so zreteľom na dostupnú technológiu a náklady na vykonanie opatrení podnikne primerané opatrenia vrátane technických opatrení, aby informoval prevádzkovateľov, ktorí vykonávajú spracúvanie osobných údajov, že dotknutá osoba ich žiada, aby vymazali všetky odkazy na tieto osobné údaje, ich kópiu alebo repliky.

15 Článok 77 GDPR

Právo podať sťažnosť dozornému orgánu

1. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné správne alebo súdne prostriedky nápravy, má každá dotknutá osoba právo podať sťažnosť dozornému orgánu, najmä v členskom štáte svojho obvyklého pobytu, mieste výkonu práce alebo v mieste údajného porušenia, ak sa domnieva, že spracúvanie osobných údajov, ktoré sa jej týka, je v rozpore s týmto nariadením.

16 Článok 78 GDPR

Právo na účinný súdny prostriedok nápravy voči rozhodnutiu dozorného orgánu

1. Bez toho, aby boli dotknuté iné správne alebo mimosúdne prostriedky nápravy, každá fyzická alebo právnická osoba má právo na účinný súdny prostriedok nápravy voči právne záväznému rozhodnutiu dozorného orgánu, ktoré sa jej týka.

2. Bez toho, aby boli dotknuté iné správne alebo mimosúdne prostriedky nápravy, každá dotknutá osoba má právo na účinný súdny prostriedok nápravy, ak dozorný orgán, ktorý je príslušný podľa článkov 55 a 56, sťažnosť nevybavil alebo neinformoval dotknutú osobu do troch mesiacov o pokroku alebo výsledku sťažnosti podanej podľa článku 77.

3. Návrh na začatie konania proti dozornému orgánu sa podáva na súdoch členského štátu, v ktorom je dozorný orgán zriadený.

4. Insolvenzordnung (insolvenčný poriadok) z 5. októbra 1994 (BGBl. I, s. 2866), ktorý bol naposledy zmenený článkom 5 zákona zo 16. júla 2021 (BGBl. I, s. 2947)

17 § 9 InsO – **Verejné oznámenie**

(1) Verejné oznámenie sa uskutočňuje centrálnym zverejnením na internete, ktoré platí pre všetky spolkové krajiny, pričom sa môže uskutočniť formou výňatkov. Pri tomto oznámení je potrebné presne označiť dlžníka, najmä treba uviesť jeho adresu a obchodné odvetvie, v ktorom pôsobí. Oznámenie sa považuje za uskutočnené, keď odo dňa zverejnenia uplynuli dva ďalšie dni.

(2) Insolvenčný súd môže nariadiť ďalšie zverejnenia, pokiaľ to stanovuje právo spolkovej krajiny. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz [spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa, Nemecko] je splnomocnené, aby nariadením so súhlasom Bundesrat [Spolková rada, Nemecko] upravilo podrobnosti centrálneho zverejňovania na internete, ktoré platí pre všetky spolkové krajiny. V tejto súvislosti je potrebné stanoviť najmä lehoty na vymazanie, ako aj predpisy, ktoré zabezpečia, že zverejnenia

1. zostanú nezmenené, úplne a aktuálne,
2. kedykoľvek možno zoradiť podľa ich pôvodu.

(3) Verejné oznámenie postačuje na preukázanie doručenia všetkým účastníkom, aj keď tento zákon okrem neho vyžaduje osobitné doručenie.

18 § 286 InsO – **Zásada**

Ak je dlžník fyzickou osobou, v súlade s § 287 až 303a bude oslobodený od záväzkov voči insolvenčným dlžníkom, ktoré neboli splnené v insolvenčnom konaní.

19 § 287a InsO – **Rozhodnutie insolvenčného súdu**

(1) Ak je návrh na odpustenie dlhov prípustný, insolvenčný súd uznesením konštatuje, že dlžník dosiahne odpustenie dlhov, ak si splní záväzky podľa § 295 a 295a a nie sú splnené podmienky na odmietnutie podľa § 290 a § 297 až 298. Uznesenie sa zverejní. Proti uzneseniu môže podať dlžník okamžitú sťažnosť.

5. Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (nariadenie o verejných oznámeniach v insolvenčných konaniach na internete, ďalej aj ako „InsoBekVO“) z 12. februára 2002 (BGBl. I 2002, s. 677)

20 § 1 Zásada

10

Verejné oznámenia v insolvenčných konaniach na internete musia spĺňať požiadavky tohto nariadenia. Zverejnenie môže obsahovať len údaje, ktoré sa majú oznámiť podľa insolvenčného poriadku alebo podľa iných predpisov, ktoré stanovujú verejné oznámenie v insolvenčných konaniach.

21 § 3 Lehoty na vymazanie

(1) Zverejnenie údajov z insolvenčného konania vrátane úvodného konania uskutočnené v elektronickom informačnom a komunikačnom systéme sa vymaže najneskôr šesť mesiacov po zrušení alebo právoplatnosti rozhodnutia o zastavení insolvenčného konania. Ak sa konanie nezačne, lehota začína plynúť zrušením zverejnených zabezpečovacích opatrení.

(2) Pre zverejnenia v konaní o odpustení dlhov vrátane uznesenia podľa § 289 insolvenčného poriadku platí odsek 1 prvá veta s tým, že lehota začína plynúť právoplatnosťou rozhodnutia o odpustení dlhov.

(3) Iné zverejnenia podľa insolvenčného poriadku sa vymažú jeden mesiac po prvom dni zverejnenia.

6. Bundesdatenschutzgesetz (spolkový zákon o ochrane údajov, ďalej len „BDSG“) z 30. júna 2017 (BGBl. I, s. 2097; naposledy zmenený zákonom z 23. júna 2021, BGBl. I, s. 1858)

22 § 31 BDSG

Ochrana ekonomického styku v prípade scoringu a informácií o bonite

(1) Použitie koeficientu pravdepodobnosti týkajúceho sa určitého budúceho správania fyzickej osoby na účely rozhodnutia o odôvodnení, uskutočnení alebo ukončení zmluvného vzťahu s touto osobou (scoring) je prípustné len vtedy, ak

1. boli dodržané predpisy týkajúce sa ochrany údajov,
2. údaje použité na výpočet koeficientu pravdepodobnosti sú na základe vedecky uznaného matematicko-štatistického postupu preukázateľne relevantné pre výpočet pravdepodobnosti určeného správania,
3. pri výpočte koeficientu pravdepodobnosti neboli použité výlučne adresné údaje a
4. v prípade použitia adresných údajov dotknutá osoba pred výpočtom koeficientu pravdepodobnosti bola informovaná o plánovanom použití týchto údajov, pričom toto informovanie sa musí zdokladovať.

...

III.

1. O prvej prejudiciálnej otázke

- 23 Žalovaný dozorný orgán v rámci návrhu na povolenie odvolania v konaní, ktoré sa tiež týka odpustenia dlhov a spoločnosti SCHUFA Holding AG [rozsudok VG Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden, Nemecko) zo 7. júna 2021, vec 6 K 307/20.WI], zastával názor, že článok 77 ods. 1 GDPR nestanovuje, že súd musí preskúmať, či je rozhodnutie o sťažnosti z obsahového hľadiska správne. Podľa uvedeného orgánu ide naopak o právo podať sťažnosť, ktoré je koncipované ako petičné právo a ktoré len v obmedzenom rozsahu podlieha právnemu preskúmaniu. Tento orgán uviedol, že v rámci súdneho preskúmania je „účinná“ súdna ochrana obmedzená na to, že orgán sa vôbec bude zaoberať sťažnosťou dotknutej osoby a v rámci uvedených lehôt ju informuje o stave a výsledku sťažnosti. Podľa uvedeného orgánu článok 78 ods. 1 GDPR neupravuje podrobnejšie súdne preskúmanie.
- 24 Existujú odlišné právne názory, pokiaľ ide o právnu povahu rozhodnutia národného dozorného orgánu podľa článku 77 GDPR. V judikatúre sa jednak objavuje názor, že vybavenie sťažnosti sa má posudzovať podľa kritéria určeného pre petície, teda vybavenie sťažnosti sa má považovať za primerané, ak žalovaný zistí skutkový stav a svoje právne posúdenie so zreteľom na tvrdenia uvedené v sťažnosti, ako aj predmet sťažnosti neodôvodní len formálne a tento výsledok oznámi sťažovateľovi [*omissis*]. V judikatúre, ktorá vychádza z práva podobného petícii, sa argumentuje tým, že článkom 77 ods. 1 GDPR sa v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou (článkom 28 ods. 4 smernice 95/46/ES) nič nezmenilo.
- 25 Vnútroštátny súd má pochybnosti, či je tento názor v súlade s článkom 77 ods. 1 GDPR. Podľa článku 77 ods. 1 GDPR práve nestačí, aby sa orgán len zaoberal sťažnosťou, primerane preskúmal predmet sťažnosti a informoval sťažovateľa o výsledku tohto preskúmania. Zásady, ktoré v tomto prípade stanovila judikatúra, totiž zodpovedajú zásadám týkajúcim sa petície, a preto obmedzujú právo na účinný súdny prostriedok nápravy voči rozhodnutiu dozorného orgánu podľa článku 78 ods. 1 GDPR.
- 26 Pôvodný článok 28 ods. 4 smernice 95/46/ES síce bol sformulovaný podobne ako článok 77 ods. 1 GDPR, ktorý platí v súčasnosti, a v súvislosti s predchádzajúcou právnou úpravou bolo v Nemecku zavedené konanie podobné petícii. Smernica 95/46/ES však nevyžadovala účinný prostriedok nápravy, ako je to teraz [článok 78 GDPR, pozri tiež článok 53 smernice (EÚ) 2016/680]. V súčasnosti sa totiž v európskom práve nadväzuje na **účinný** prostriedok nápravy podľa článku 47 Charty [pozri článok 1 ods. 2 GDPR a článok 1 ods. 2 smernice (EÚ) 2016/680]. Európsky zákonodarca teda jednoznačne odlíšil účinný prostriedok nápravy od petície (článok 44 Charty). Posudzovanie podobné petícii by v prejednávanej veci v každom prípade neviedlo k účinnému prostriedku nápravy, ale len k „nejakému“ druhu prostriedku nápravy.

- 27 Presadzovanie GDPR by potom v značnej miere záviselo od uplatňovania súkromných prostriedkov nápravy v zmysle článku 79 GDPR, a teda by bolo v prvom rade úlohou súkromných osôb. Záver, že to nemôže zodpovedať GDPR, vyplýva z toho, že uskutočňovanie požiadaviek stanovených v GDPR je úlohou členských štátov a ich vnútroštátnych správnych orgánov [článok 57 ods. 1 písm. a) GDPR]. Najmä úloha národných dozorných orgánov chrániť základné práva a slobody fyzických osôb pri spracúvaní, ktorá je výslovne uvedená v článku 51 ods. 1 GDPR, by bola zmarená, ak by nebolo možné prinútiť dozorné orgány prostredníctvom účinných prostriedkov nápravy, aby si plnili úlohy. Taký záver sa dá vyvodiť aj z odôvodnenia 141, podľa ktorého majú fyzické osoby právo na účinný prostriedok nápravy, ak „dozorný orgán nereaguje na sťažnosť... v prípade, keď je takéto konanie nevyhnutné na ochranu práv dotknutej osoby“.
- 28 So zreteľom na cieľ GDPR, ale aj nariadenia (EÚ) 2016/680, ktorým je zaručiť účinnú ochranu základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich práva na súkromie a na ochranu osobných údajov, na základe článkov 7 a 8 Charty zaobchádzanie s právom podať sťažnosť nemožno vykladať tak reštriktívne, že dozorný orgán musí len konať „nejakým spôsobom“ (pozri v tomto zmysle tiež rozsudok Súdneho dvora z 15. júna 2021, vec C-645/19, ECLI:EU:C:2021:483, bod 91). Aj so zreteľom na to, že v prípade cezhraničného spracúvania by dozorný orgán iného členského štátu tiež mohol konštatovať, že predmetné spracúvanie údajov porušuje požiadavky obsiahnuté v GDPR (pozri rozsudok Súdneho dvora z 15. júna 2021, vec C-645/19), je tým skôr potrebné, aby mal súd právomoc preskúmať príslušné rozhodnutie národného dozorného orgánu v konaní o sťažnosti podľa článku 77 a nasl. GDPR.
- 29 OVG Koblenz (Vyšší krajský súd Koblenz, Nemecko), ktorý rozsudkom z 26. októbra 2020 (vec 10 A 10613/20.OVG) v konaní vedenom na uvedenom súde rozhodol, že sťažovateľ nemá právo na vydanie rozhodnutia s určitým obsahom ani na vydanie určitého rozhodnutia vo veci samej, nepredložil túto otázku so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2016/679, v tomto prípade článok 78 ods. 1 GDPR, v konaní vedenom na uvedenom súde Súdnemu dvoru Európskej únie, aby ju s konečnou platnosťou objasnil.
- 30 Podľa názoru vnútroštátneho súdu má však dozorný orgán priestor na posúdenie a voľnú úvahu. Podľa článku 57 ods. 1 písm. a) GDPR musí každý dozorný orgán monitorovať a presadzovať uplatňovanie GDPR. Článok 58 GDPR upravuje právomoci dozorného orgánu (pozri v tomto zmysle tiež rozsudok Súdneho dvora zo 14. júna 2021, vec C-645/19). V tomto smere sa toto konanie nijako neodlišuje od trojuholníkových schém vo vnútroštátnom práve, v ktorých sa osoba domáhajúca sa súdnej ochrany usiluje dosiahnuť, aby správny orgán konal na úkor súkromnej tretej osoby na účely presadenia subjektívno-verejného práva. Aj v tomto prípade musí správny orgán úplne zistiť skutkový stav podľa tvrdení sťažovateľa a konať v rámci svojej voľnej úvahy týkajúcej sa potreby zasiahnuť. Táto voľná úvaha je pritom obmedzená do takej miery, že je vylúčená, ak došlo k porušeniu subjektívno-verejných práv. V tomto smere v prejednávanej veci vôbec nič nesvedčí v neprospech toho, aby sa konanie o sťažnosti, ktorú podala

tretia dotknutá osoba – sťažovateľ – proti rozhodnutiu dozorného orgánu podľa GDPR, posudzovalo presne v súlade s praxou nemeckých správnych súdov vo vnútroštátnom práve, ktorá sa uplatňuje desiatky rokov.

- 31 Na dosiahnutie jednotného výkladu je potrebná odpoveď na prvú otázku. Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti podľa vyššie uvedených úvah prikláňa k výkladu v tom zmysle, že súd musí preskúmať rozhodnutie dozorného orgánu vo veci samej v plnom rozsahu z obsahového hľadiska, pričom však dozornému orgánu možno uložiť povinnosť konať určitým spôsobom len vtedy, keď nie sú zrejmé zákonné alternatívy (ako je to v prípade spomenutého obmedzenia voľnej úvahy do takej miery, že je vylúčená). Len týmto spôsobom možno zaručiť účinnú súdnu ochranu. Aj keď je dozorný orgán úplne nezávislý (pozri rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2010, vec C-518/07, ECLI:EU:C:2010:125), táto nezávislosť nemôže viesť k arbitrárnemu nesankcionovanému konaniu, k čomu by však došlo, ak by sa predmetná sťažnosť podobala petícii.

2. O druhej až piatej prejudiciálnej otázke

- 32 Súkromné ekonomické informačné kancelárie dostávajú od štátu – v prejednávacom prípade, v ktorom ide o spoločnosť Schufa Holding AG, ktorá je vedľajším účastníkom konania, od Justizverwaltung Rheinland-Pfalz (justičná správa spolkovej krajiny Porýnie-Falcko, Nemecko) – všetky zápisy z verejných registrov, v tomto prípade zo zoznamu dlžníkov a z insolvenčného zoznamu. V prejednávacom prípade konkrétne ide o zápis a verejné oznámenie o odpustení dlhov na webovej stránke „insolvenzbekanntmachungen.de“, ktorú pre nemecké spolkové krajiny prevádzkuje spolková krajina Severné Porýnie-Vestfálsko, pričom nie je jasné, či existuje právna úprava týkajúca sa spoločného postupu podľa článku 26 GDPR.
- 33 V tejto súvislosti vzniká so zreteľom na články 6 a 7 Charty otázka, či zápisy z verejných zoznamov jednak možno prenášať do súkromne vedených zoznamov bez toho, aby existoval konkrétny podnet na uchovávanie údajov v súkromnej ekonomickej informačnej kancelárii. Účelom uchovávania je naopak umožniť použitie údajov v prípade eventuálnej žiadosti hospodárskeho subjektu, napríklad banky, o informácie. Pritom nie je vôbec jasné, či sa o takú informáciu niekedy požiada. To vedie v konečnom dôsledku k rezervnému uchovávaniu údajov, najmä ak v národnom registri tieto údaje už boli z dôvodu uplynutia lehoty na uchovávanie vymazané.
- 34 Vnútroštátne právne predpisy (§ 31 BDSG) obsahujú ustanovenia týkajúce sa tzv. scoringu, ktorý vykonávajú informačné kancelárie, avšak stanovujú, že sa môže vykonávať len pod podmienkou, že je v súlade s (európskymi) predpismi o ochrane údajov (§ 31 ods. 1 bod 1 BDSG). Vnútroštátne právne predpisy nestanovujú lehotu na vymazanie týkajúcu sa databáz ekonomických informačných kancelárií.

- 35 V tejto súvislosti žalovaná vychádza z toho, že tieto osobné údaje slúžia na overenie bonity a môžu sa uchovávať tak dlho, ako je to potrebné na účely, na ktoré boli tieto údaje uložené. Vzhľadom na neexistenciu právnej úpravy prijatej vnútroštátnym zákonodarcom uzavreli dozorné orgány so združením ekonomických informačných kancelárií tzv. „codes of conduct“, ktoré stanovujú, že vymazanie sa uskutoční tri roky po zápise do databázy príslušnej ekonomickej informačnej kancelárie s presnosťou na jeden deň (pozri „Kódexy správania týkajúce sa lehôt na preskúmanie a vymazanie osobných údajov nemeckými ekonomickými informačnými kancelármi z 25. mája 2018, ktoré vydalo združenie „Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.“ a ktoré schválili dozorné orgány podľa článku 40 GDPR).
- 36 To má za následok, že predmetné oznámenie o odpustení dlhov vo verejnom registri insolvenčných oznámení sa má vymazať po šiestich mesiacoch, avšak v súkromných ekonomických informačných kanceláriách (len sedem veľkých podnikov) sa môže uchovávať a v prípade informácií spracúvať oveľa dlhšie, prípadne ešte ďalšie tri roky.
- 37 Podľa názoru vnútroštátneho súdu existujú už pochybnosti, či „paralelné uchovávanie“ týchto údajov popri štátnych registroch v mnohých súkromných firmách je vôbec prípustné. V tejto súvislosti treba poznamenať, že Schufa Holding AG, ktorá je vedľajším účastníkom konania, je len jednou z viacerých informačných kancelárií, a preto sa údaje v Nemecku týmto spôsobom viacnásobne uchovávajú, čo predstavuje masívny zásah do základného práva zakotveného v článku 7 Charty. Je to tak najmä preto, lebo také „uchovávanie údajov“ nie je upravené zákonom a oprávnené, ale aj neoprávnené môže výrazne zasiahnuť do ekonomickej činnosti dotknutej osoby [omissis].
- 38 Okrem toho podľa GDPR je spracúvanie, a teda aj uchovávanie údajov prípustné len vtedy, keď je splnená jedna z podmienok uvedených v článku 6 ods. 1 GDPR. V prejednávacom prípade prichádza do úvahy len článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. f) GDPR. Vedľajší účastník konania ako ekonomicky činný podnik totiž nerealizuje úlohu vo verejnom záujme ani nevykonáva verejnú moc [článok 6 ods. 1 prvý pododsek písm. e) GDPR] [omissis].
- 39 Oprávnený všeobecný záujem prevádzkovateľa (v tomto prípade spoločnosti Schufa Holding AG) alebo tretej osoby (napríklad banky poskytujúcej úver) podľa článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. f) GDPR je tiež viac než sporný. Nanajvýš existuje principiálny záujem ekonomickej informačnej kancelárie na uchovávaní oznámenia o odpustení dlhov, keďže ide o ekonomicky relevantný údaj a vedľajší účastník konania si tým zarába peniaze, keď to tiež posúdi pri overovaní bonity.
- 40 To je však v rozpore s názorom zákonodarcu vyjadreným v § 3 nariadenia o verejných oznámeniach v insolvenčných konaniach na internete (InsBekV), ktorý vychádza z doby uchovávania údajov v insolvenčnom trvajúcej (len) šesť mesiacov [omissis]. Z nevyhnutného zváženia by mohlo vyplývať oprávnenie

spracúvať údaje len vtedy, keď sú údaje z insolvenčného registra skutočne akútne potrebné na poskytnutie informácií o ekonomickej situácii.

- 41 Okrem toho nemecký zákonodarca v § 3 InsBekV stanovil len pomerne krátke uchovávanie oznámenia o odpustení dlhov v insolvenčnom registri počas šiestich mesiacov. Ustanovenie § 3 InsBekV má zasa základ v článku 79 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 19), podľa ktorého členské štáty informujú osoby, ktorých sa údaje týkajú, o období prístupnosti stanovenom pre osobné údaje uložené v insolvenčných registroch, aby si mohli uplatňovať svoje práva, a najmä právo na vymazanie údajov. Toto právo neexistuje v prípade uchovávaní v mnohých „súkromných“ registroch, v ktorých sa údaje potom uchovávajú dlhšie.
- 42 Z toho vyplýva zásadná otázka, či údaje z insolvenčného registra vôbec možno v celom rozsahu prevziať do „súkromnej“ databázy, keďže ekonomická informačná kancelária si každom prípade môže vyžiadať údaje z insolvenčného registra, pokiaľ má oprávnený záujem, kým sa tam údaje uchovávajú. Ak by sa konštatovalo, že uchovávanie v ekonomickej informačnej kancelárii je prípustné, viedlo by to k paralelnému uchovávaniu údajov a dotknutej osobe by bola odňatá možnosť uplatniť na insolvenčnom súde právo na vymazanie údajov. V dôsledku toho by išlo v istom zmysle o rezervné uchovávanie údajov v ekonomickej informačnej kancelárii, ktorá uchováva údaje. Vnútroštátny súd považuje také uchovávanie v kontexte článku 8 Charty a článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. f) GDPR za neprípustné. Dotknutá osoba by tiež viackrát musela uplatniť svoje práva u všetkých ekonomických informačných kancelárií, čo v konečnom dôsledku vedie k tomu, že je potrebné podať viaceré žiadosti o vymazanie údajov, a sťažuje účinnú súdnu ochranu.
- 43 Pokiaľ sa konštatuje, že uchovávanie údajov z verejných registrov v súkromných firmách (ekonomických informačných kanceláriách) je prípustné, ako to v súčasnosti konštatuje dozorný orgán, vzniká otázka, či sa schválené súkromné kódexy správania podľa článku 40 GDPR, ktoré stanovujú štandardné lehoty na vymazanie, majú zahrnúť do zváženia podľa článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. f) GDPR. Vedľajší účastník, ako aj žalovaný dozorný orgán v tomto zmysle vychádzajú z toho, že existuje „oprávnenie na uchovávanie“ oznámenia o odpustení dlhov podľa „codes of conduct“ v dĺžke troch rokov.
- 44 V tomto zmysle senát súhlasí s OLG Schleswig-Holstein (Vyšší krajský súd spolkovej krajiny Šlezvicko-Holštajnsko, Nemecko), ktorý zastáva názor, že lehoty na preskúmanie a vymazanie podľa bodu II. 2. písm. b) kódexov správania týkajúce sa odpustenia dlhov sú v rozpore s ustanoveniami § 9 InsO a § 3 InsoBekVO [rozsudok OLG Schleswig-Holstein (Vyšší krajský súd spolkovej krajiny Šlezvicko-Holštajnsko) zo 4. júna 2021, vec 17 U 15/21, bod II. 1. písm. c) cc)]. Kódexy správania teda nemajú za následok zákonnosť spracúvania (uchovávaní) údajov. Tieto ustanovenia preto – aj keď ich schválili dozorné orgány – nemožno zohľadniť pri nevyhnutnom zvážení podľa článku 6 ods. 1

prvého pododseku písm. f) GDPR, a to ani v súvislosti s oprávneným záujmom ekonomickej informačnej kancelárie, ani v súvislosti s dobou uchovávanía, a teda aj lehotami na vymazanie.

- 45 Naopak v prípade, ak by bolo uchovávanie údajov z verejných registrov v ekonomických informačných kanceláriách prípustné, pre tieto „súkromné osoby“ by museli platiť maximálne tie isté lehoty na uchovávanie a vymazanie ako vo verejných registroch. To by malo za následok, že údaje, ktoré sa majú vymazať vo verejnom registri, by sa museli súčasne vymazať aj vo všetkých súkromných ekonomických informačných kanceláriách, ktoré dodatočne uchovávali tieto údaje.
- 46 Keďže v prejednávacom prípade ide o zásadnú otázku uchovávanía údajov z verejných registrov u súkromných podnikateľov a v prípade kladnej odpovede o otázku, kedy sa tieto údaje majú u týchto podnikateľov vymazať, konanie v prejednávanej veci sa prerušuje a predkladá Súdnemu dvoru. V závislosti od odpovede na tieto mimoriadne sporné otázky týkajúce sa článkov 7 a 8 Charty a článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. f) GDPR, ktorú poskytne Súdny dvor, bude potom potrebné napokon rozhodnúť v tomto konaní.

IV.

- 47 Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

[omissis]

Vo Wiesbadene, 31. augusta 2021

[omissis]

[záznam o vyhotovení, podpisy]